

Tanácskozás a művelődési munkaközösségekről

Az *Olvasó népért* mozgalom 1978 októberében tartott II. országos konferenciája a mozgalom jelenlegi legfontosabb feladatának a könyvtárhoz és a könyvhöz kapcsolódó művelődési közösségek támogatását nyilvánította, mivel a könyvtárakban látta azt az intézményrendszert, amelyre a mozgalom szerveződő kisközösségei a leginkább támaszkodhatnak, s amelyek a *Hazafias Népfront* által kínált társadalmi segítséget legjobban hasznosíthatják.

A konferencia óta a Hazafias Népfront központjában munkacsoport foglalkozik a könyvtárakhoz kapcsolódó művelődési közösségek, könyvbarát-körök, klubok felkutatásával, tapasztalataik összegyűjtésével. A központi munkacsoporthoz hasonlóan a megyékben is alakultak munkacsoportok a helyi művelődési közösségek számbavételére és munkájuk eredményeinek megismertetésére.

A konferencia óta eltelt idő immár szükségessé tette a munkaközösségek tevékenységének áttekintését és szélesebb körben való megbeszélését. Ezért a Hazafias Népfront február 11-re országos tanácskozást hívott össze, amelyen elsősorban a megyei csoportok küldöttei vettek részt. A mozgalom irányítói főként arra voltak kíváncsiak, hogy helyes úton indult-e el a munkaközösségek szervezése, magukénak vallják-e a könyvtárosok a kitűzött célt, milyen akadályai vannak a tevékenységnek, milyen hasonló törekvésű kezdeményezések vannak, és mit kell tennie a népfrontnak a kijelölt célok hathatósabb szolgálata érdekében.

A tanácskozáson minden megyéből több könyvtáros is részt vett és felszólalt. A könyvtárosok elmondották, hogy könyvtári munkaközösségen elsősorban bizonyos homogén olvasóréteget összefogó, klubszerűen vagy más formában, tartósan foglalkoztatott olyan csoportot értenek, amely jellegénél fogva könyvtári háttérre támaszkodik. Ilyen közösségek működtetésére a könyvtárak akkor alkalmasak, ha elegendő társadalmi segítséget kapnak. Nagyobb településeken érezhető elsősorban valamiféle mozgás, a kis falvakban azonban nincs, aki szervezze és működtesse a könyvtári közösségeket! Ezért legyen a Hazafias Népfront valóban gazdája ennek az ügynek. A felszólalók azt is elmondották, hogy az olvasók pusztán az olvasásért nem érznek indítékot csoportok alakítására, valamilyen kézzelfoghatóbb célt is ki kell tűzni eléjük, hogy rendszeresen összejöjjenek. Az edelényi járásban 1963 óta működnek munkaközösségek, és a járási székhely példája nyomán már öt más közösségben is alakult művelődési kisközösség, elsősorban ott, ahol főhivatású könyvtáros működik.

A legtöbb helyen a gyermekekkel kezdik a szervezést, s később belőlük alakulhat a felnőtt közösség. Néhány helyen a termelőszövetkezetektől vagy más gazdasági szervezetektől is támogatást és anyagi segítséget kaptak a közösségek. A könyvtárak tevékenysége a közösségek, a társadalmi közreműködés nélkül csak korlátozott hatású lehet. A könyvtár elismerten szolid és megbízható intézmény, de nem szabad elfelejtenie, hogy nyilvánossága mire kötelez. Nem kell „túl buzgóság” a kisközösségek működtetéséhez, de az fontos, hogy vezetőjük vonzó személyiség legyen. Ha a könyvtár valóban benne akar élni területének művelődési életében, akkor adjon fedeleket a csírázó csoportok működéséhez.

Molnár Béla, a Hazafias Népfront országos titkára felszólalásában megállapította, hogy a társadalom a kisközösségek megléte nélkül gyökértelen. Most egy kibontakozóban levő folyamatról beszélgettünk — mondta —, s egy nagyobb igényű tapasztalatcserét indítottunk el. Elismerés illeti azokat, akik segítik e törekvéseket. A kisközösségek általában azonos törekvésű embereket hoznak össze, de az is fontos, hogy a nagy közösségek céljait se tévesszék szemük elől. A szerveződő csoportok legtöbbször irodalmi indíttatásúak, de az érdeklődést a társadalmi cselekvés irányába is tágítani kell. Jó irányban indult el a mozgalom, jó irányban bontakozik ki tevékenysége. Fontos, hogy minél kevesebb hivatalos formáság kösse meg a klubok munkáját.

A tanácskozás tapasztalatai alapján a mozgalmat segítő munkacsoport *módszer-tani levelet* ad ki a népfront bizottságok és a könyvtárosok számára. A tapasztalatcsere-tanácskozás anyagát az *Olvasó Nép* című folyóirat teljes terjedelmében közreadja. (pr)

A KÖNYVTÁROS egyes számai – tizenkét hónapra visszamenőleg – kaphatók a Lapkiadó Vállalat Közönségszolgálatánál (1076 Budapest, Thököly út 21. Tel.: 424-543); a régebbi számok pedig szerkesztőségünkől kérhetők